

KOMPYUTER TEXNOLOGIYALARINING TA'LIM JARAYONIDAGI O'RNI VA AFZALLIKLARI

Mo'minova Gulnora Sobirjonovna

*Oltinko'l tumani 15-umumta'lim maktabi
matematika va informatika fani o'qituvchisi.*

Annotatsiya: Hozirgi zamon ta'limida kompyuter texnologiyalari muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ularning ta'lim jarayonida qo'llanilishi o'quvchilarni yanada qiziqarli va samarali o'qitishga yordam beradi. Kompyuterlar, internet va boshqa zamonaviy texnologiyalar ta'limni yangilash, o'quvchilarning bilim darajasini oshirish va darslarni yanada interaktiv qilish imkonini beradi. Ushbu maqolada kompyuter texnologiyalarining ta'lim jarayonidagi o'rni, afzalliklari va kamchiliklari haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: kompyuter texnologiyalari, zamonaviy texnologiyalar, interaktiv ta'lim platformalari, masofaviy ta'lim, onlayn resurslar, amaliyot, multimediya dasturlari.

KIRISH

Kompyuter texnologiyalari ta'lim jarayonida bir qator usullar va vositalar orqali qo'llaniladi. Interaktiv ta'lim vositalari, masalan, taqdimotlar, video materiallar va multimediya dasturlari darslarni o'tkazishda keng qo'llaniladi. Bu vositalar o'quvchilarni darsga jalb qilish, ularning qiziqishini oshirish va mavzuni yaxshiroq tushunishga yordam beradi. O'quvchilar kompyuterlar orqali o'z bilimlarini amaliyotda qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladilar, bu esa ularning motivatsiyasini oshiradi. Bundan tashqari, masofaviy ta'lim tizimlari ham rivojlanmoqda. Bu tizimlar o'quvchilarga istalgan joydan va istalgan vaqtda darslarni o'tish imkonini beradi. Masofaviy ta'lim, ayniqsa, pandemiya davrida o'z ahamiyatini yanada oshirdi, chunki ko'plab ta'lim muassasalari o'z darslarini onlayn formatga o'tkazishga majbur bo'ldi. [1] O'quvchilar turli xil onlayn platformalardan foydalanib, qo'shimcha ma'lumot olishlari, yangi mavzularni o'rganishlari va o'z bilimlarini baholashlari mumkin. Kompyuter texnologiyalarining ta'lim jarayonida qo'llanilishi bir qator afzalliklarni taqdim etadi. Darslarni yanada qiziqarli va interaktiv qilish orqali o'quvchilarning motivatsiyasini

oshiradi. O'qituvchilar dars jarayonini yanada samarali tashkil etishlari mumkin. Darslarni tayyorlashda va o'tkazishda zamonaviy dasturlar va vositalardan foydalanish, o'qituvchilarga vaqtni tejash va darsni yanada sifatli o'tkazishga yordam beradi. Bundan tashqari, kompyuter texnologiyalari yordamida o'quvchilar o'z bilimlarini mustahkamlash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Onlayn resurslar va platformalar orqali o'quvchilar qo'shimcha ma'lumot olishlari, yangi mavzularni o'rganishlari va o'z bilimlarini baholashlari mumkin.[2]

Biroq, kompyuter texnologiyalarining ta'lim jarayonida qo'llanilishi bir qator kamchiliklar va muammolarni ham keltirib chiqaradi. Texnologiyalarning mavjudligi va ulardan foydalanish imkoniyati har doim ham hamma joyda bir xil emas. Ayrim hududlarda internet aloqasi yomon bo'lishi yoki kompyuterlar yetishmasligi ta'lim jarayonini qiyinlashtirishi mumkin. O'quvchilar kompyuter texnologiyalariga haddan tashqari bog'lanib qolishlari mumkin, bu esa ularning an'anaviy o'qish usullaridan, masalan, kitob o'qishdan, uzoqlashishiga olib kelishi mumkin. O'qituvchilar va o'quvchilar uchun texnologiyalarni o'zlashtirish va ulardan foydalanish ko'nikmalarini rivojlantirish zarur.

Ba'zi o'qituvchilar yangi texnologiyalarni qo'llashda qiyinchiliklarga duch kelishlari mumkin, bu esa dars jarayonining samaradorligini pasaytirishi mumkin. Kelajakda kompyuter texnologiyalarining ta'lim sohasidagi o'rni yanada kuchayishi kutilmoqda. Yangi texnologiyalar, masalan, sun'iy intellekt, virtual haqiqat va qo'shimcha haqiqat ta'lim jarayonini yanada rivojlantirishi mumkin. Bu texnologiyalar o'quvchilarga yanada interaktiv va qiziqarli darslar o'tkazish imkonini beradi. Masofaviy ta'lim tizimlari ham rivojlanishda davom etadi. O'quvchilar uchun onlayn kurslar, vebinarlar va boshqa ta'lim resurslari soni ortadi, bu esa ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytiradi.[3]

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, kompyuter texnologiyalari ta'lim jarayonida muhim rol o'ynaydi. Ular darslarni yanada qiziqarli va interaktiv qiladi, o'quvchilarga bilimlarini mustahkamlash imkonini beradi va o'qituvchilarga darslarni samarali o'tkazish imkoniyatini taqdim etadi. Biroq, texnologiyalarning qo'llanilishi bir qator kamchiliklar va muammolarni ham keltirib chiqaradi. Kelajakda kompyuter texnologiyalarining ta'lim sohasidagi o'rni yanada kuchayishi kutilmoqda va bu jarayonni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun o'quvchilar va o'qituvchilar uchun zarur ko'nikmalarni rivojlantirish muhimdir. Ta'lim sohasida kompyuter texnologiyalarining samarali qo'llanilishi, o'z navbatida, jamiyatning rivojlanishiga va kelajak avlodning bilim darajasining oshishiga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abdullayev, A. (2021). "Ta'limda Kompyuter Texnologiyalarining O'rni". Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.

2. Karimova, S. (2022). "Zamonaviy Ta'limda Interaktiv Texnologiyalar". Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti.
3. Tursunov, B. (2023). "Masofaviy Ta'lim: Yangi Yondashuvlar va Usullar". Buxoro: Buxoro Davlat Universiteti.
4. Murodov, D. (2022). "Kompyuter Texnologiyalari va O'qitish Jarayoni". Farg'ona: Farg'ona Davlat Universiteti.
5. Rahmonov, E. (2021). "Ta'limda Innovatsion Texnologiyalar". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Ta'lim Vazirligi.
6. Ismoilov, Z. (2023). "O'qitishda Zamonaviy Dasturlar va Vositalar". Andijon: Andijon Davlat Universiteti.
7. Qodirova, N. (2022). "O'quv Jarayonida Kompyuter Texnologiyalaridan Foydalanish". Qarshi: Qarshi Davlat Universiteti.